

РЕШЕНИЕ

№ 213

гр. София, 16.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на трети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20221100902396 по описа за 2022 година

СГС е сезиран с искова молба от ЗАД "А.И. АД, с която са предявени срещу Агенция „Пътна Инфраструктура“ иски с правно основание чл.410 ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД. Твърди се от ищеца, че е сключил застрахователен договор във формата на застрахователна полица N 1022010003674, по който е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на л.а. "Ленд Ровер" с рег.N *****, който на 30.01.2021 г. е бил увреден в резултат на ПТП. След настъпване на застрахователното събитие ищецът е платил застрахователно обезщетение в размер на 78 828 лв., с което е встъпил на основание чл.411 КЗ в правата срещу ответника. Сочи се, че причината за настъпване на събитието е поведението на ответника, който не е изпълнил задължението да осигури необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение. Поддържа се, че наличието на участък от пътното платно на републикански път със свободно течаща вода е довело до повличане на застрахования автомобил, който е излязъл от пътното платно и се е блъснал в дърво. Иск се от ищеца ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 78 828 лв. – главница, както и сумата от 5800 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 27.06.2021 г. - 18.03.2022 г.

Ответникът е подал писмен отговор, с който оспорва предявените иски с възражението, че от 2018 г. е налице проблем на процесния участък от пътя, свързан с наличие на стар каптаж, защото при обилни валежи водата залива платното за движение и е предпоставка за ПТП, а ответникът е уведомил областен управител на област Ловеч за отстраняване на проблема със заливането на платното с вода и разрушаване на пътната настилка. Междуведомствена комисия е изготвила протокол, с който на ответника е предписано да предприеме действия за поставяне на пътна сигнализация, а на ВиК да предприеме действия по обезопасяване участъка при извора „Черна вода“, от който се

изтича вода. Сочи се, че ответникът е изпълнил предписанията и е поставил пътна сигнализация за ограничаване на скоростта B26 – до 30 км/ч. и A15 – „опасност от хлъзгане“. Прави възражение за принос на водача на застрахования автомобил, защото се е движел с несъобразена скорост.

Като трето лице на основание чл.219 ГПК е конституирано „ВиК“ АД- гр.Ловеч, което поддържа възражението за принос, основано на твърдението за управление на застрахования автомобил с несъобразена скорост. Сочи се от третото лице, че каптаж „Черна вода“ не му е предоставен за експлоатация и поддръжка и че най-вероятно е да е собственост на Община Луковит. Третото лице няма отношение към настъпване на вредата.

Представена е застрахователна полица от 13.11.2020 г., от която се установява, че между „Д Л.“ ЕАД и ответника е сключен договор за имуществено застраховане, по който ответникът е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на л.а. „Ленд Ровер“ с рег.N ***** през периода 16.11.2020 г. – 15.11.2021 г.

Представена е преписката по застрахователната щета, образувана при ответника във връзка с процесното произшествие.

Представено е платежно нареждане от 25.05.2021 г., в което се сочи, че ответникът е платил на „Е.М.“ ООД застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на 74 617,69 лв.

Представена е регресна покана, получена от ответника на 11.06.2021 г., с която ищецът е поискал плащане на сумата от 78 828 лв. в 15-дневен срок.

Представено е писмо изх.N 06-00-46/06.08.2018 г., с което ответникът е уведомил областния управител на област Ловеч за това, че при км 148-900 от път I-3 Гара Бяла – Плевен – Луковит – Коритна – Ябланица – Ботевград се намират стари каптажи, а водата от тях при обилни дъждове залива платното за движение, с което създава реална опасност за безопасността на пътя. През периода 02.12.2017 г. – 02.08.2018 г. е въведена временна организация, а през периода 25 – 28.07.2018 г. се е стигнало до пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути.

Установява се от показанията на св.Г., разпитан по делегация от районен съд- гр.Казанлък, че в деня на настъпване на процесното произшествие е валило дъжд няколко часа пред това, а то е настъпило пред деня, при добра видимост и на прав участък. Сочи се от свидетеля, че не е имало сигнализация за препятствия, а реката е била преляла, а водата е причина за хлъзгане на управлявания от него автомобил. Свидетелят е управлявал автомобила със скорост от около 70 км/ч., а пътното платно е било покрито с 20 см.вода.

Установява се от показанията на св.И., че в близост до процесния участък от пътя се намира каптаж „Черна вода“ и на 12.02.2021 г. е проведена на място среща между представители на „Басейнова дирекция“, Областна администрация, АПИ и „Вик“ –гр.Ловеч, на която е установено, че има заливане на пътното платно, тече вода по пътя – и по двете ленти. В близост е изграден водоскок, който следва отвежда водата под пътното платно, но при големи количества вода се стига до заливане на пътя.

Установява се от заключението на АТЕ, че вредите по застрахования автомобил се намират в причинна връзка с процесното пътнo произшествие. Стойността на вредата по средни пазарни цени възлиза на 81 893,29 лв. Вещото лице сочи, че няма данни за това какви действия е предприел водача по време на настъпване на събитието. В обясненията в съдебното заседание на 01.11.2022 г. в.лице е посочило, че скоростта е около 50 км/ч. Според в.лице при скорост от 70 км/ч. и 20 см. воден слой при всички случаи се получава „аквапланинг“, който е причина за отклоняване на автомобила, който е станал неуправляваем.

Представен е протокол за ПТП от 30.01.2021 г., в който се сочи, че на 30.01.2021 г. е реализирано ПТП, от което е бил увреден управляваният от Д.Е. Г. л.а. „Ленд Ровер“ с рег.N *****. Соци се, че автомобилът се е движел по неотводнен участък от пътя с течаща вода и необозначен с пътен знак е бил повлечен от струя вода, поради което автомобилът излиза извън пътното платно и се е блъснал в дърво.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд са искове с правно основание чл.410 ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД.

Не се спори, че между „Д Л.“ ЕАД и ответника е сключен договор за имуществено застраховане във формата на застрахователна полица N 1022010003674 от 13.11.2020 г., по който ищецът е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на л.а. „Ленд Ровер“ с рег.N ***** през периода 16.11.2020 г. – 15.11.2021 г.

От протокол за ПТП от 30.01.2021 г. се установява, че на 30.01.2021 г. на първокласен път I-3, км. 148 + 840, е реализирано ПТП, от което е бил увреден застрахованият л.а. „Ленд Ровер“ с рег.N *****. Увреждането в резултат на ПТП на застрахования автомобил пред действие на застрахователното правоотношение представлява реализиране на покрит по имуществената застраховка риск. Осъществен е визиран в нормата на чл.405 ал.1 КЗ юридически факт, който поражда задължение за ищеца в качеството на застраховател по имуществена застраховка да плати застрахователно обезщетение.

В представеното по делото платежно нареждане от 25.05.2021 г. се сочи, че ищецът е платил на „Е.М.“ ООД застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на 74 617,69 лв. В договора за имуществено застраховане „Е.М.“ ООД е посочен в като ползвател на автомобила на Л. и доколкото не са направени оспорвания, съдът приема, че получателят на сумата се явява овластено по смисъла на чл.75 ал.1 ЗЗД лице. От дължимото застрахователно обезщетение е удържана /прихваната/ сумата от 4210,31 лв., представляваща стойност на застрахователни вноски, поради което тази сума следва да се прибави към размера на платената сума – чл.369 ал.2 КЗ. В този случай размерът на застрахователното обезщетение възлиза на 78 828 лв. Следва да се отбележи, че от страна на

ответника и третото лице не са направени оспорвания на факта на плащане на застрахователно обезщетение в полза на правоимащо лице.

Плащането от ищеца на застрахователно обезщетение представлява юридически факт, визиран в нормата на чл.410 ал.1 КЗ, който поражда в негова полза суброгационно вземане срещу причинителя на вредата, респ. срещу възложителя.

Не се спори, че пътният участък, на който е възникнало процесното произшествие, е част от републиканската пътна мрежа, а отговорността на ответника е обоснована от ищеца въз основа на твърдението, че не са изпълнени задълженията за поддръжка на пътя, който е бил зает с вода, както и че не са били поставени обозначителни знаци. В този случай приложение следва да намерят нормите на чл. 3, ал. 2 ЗДвП и чл. 30 ал. 1 ЗП, които предвиждат за ответника задължението да поддържа републиканските пътища и да осигури същите да са в такова състояние, което да позволява безопасното им използване - чл. 14 ал.2 ЗДвП. Освен това според нормата на чл. 167 ЗДвП ответникът е длъжен да поддържа пътя в изправно състояние и да сигнализира за наличието на опасност на пътя.

Отговорността на ответника следва да се квалифицира по чл.49 ЗЗД /**решение № 59 от 14.04.2015 г. на ВКС по гр. д. № 4190/2014 г., IV г. о., ГК, решение № 77 от 19.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 968/2012 г., III г. о., ГК**/. Това е така, защото твърденията на ищеца са за вреди, възникнали като резултат на виновно поведение на лицето, на което е възложено извършването на определена работа – поддръжка на пътя и сигнализация. Доколкото не се твърди вредата да е възникнала в резултат на свойствата на самата вещ – участък от пътя, нормата на чл.50 ЗЗД не намира приложение.

От събраните по делото доказателствата, преценени в съвкупност – протокол за ПТП, заключение на СТЕ, показанията на св.Г. и св.И., съдът намира за установено, че процесният вредоносен резултат е настъпил като последица от неизпълнение на задължението на ответника да поддържа пътя, допуснат да бъде зает с вода, която е повлекла автомобила извън пътя. Установява се фактът, че под пътя се намира водоскок, който следва да отвежда водата под пътното платно, но при големи количества вода се стига до заливане на пътя. Съдът приема, че ответникът в конкретния случай не е предприел необходимите мерки да осигури такова състояние на намиращия се под пътя водоскок, което да не води при обилни валежи до заливане на пътя с вода.

Следва да се спомене, че ответникът е бил наясно с факта, че процесният участък от пътя се залива с вода при обилни валежи и че това обстоятелства води до настъпване на пътни произшествия. В писмо изх.Н 06-00-46/06.08.2018 г. ответникът е уведомил областния управител на област Ловеч за това, че при км 148-900 от път I-3 Гара Бяла –Плевен – Луковит –Коритна –Ябланица – Ботевград се намират стари каптажи, а водата от тях при обилни дъждове залива платното за движение, с което създава реална опасност за безопасността на пътя, както и че през периода 02.12.2017 г. – 02.08.2018 г. е въведена временна организация, а през периода 25 – 28.07.2018 г. се е стигнало до пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути.

Въпреки знанието за повишения риск от заливане на пътя с вода ответникът не е предприел адекватни действия, които да попречат на заливане на пътя и да осигурят безопасност на движението.

Фактът, че в деня на процесното произшествие пътният участък е бил зает с вода с дълбочина от около 20 см. по несъмнен и категоричен начин сочи, че отводнителните съоръжения на пътя не са били в изправно състояние, годно да понесе водно натоварване в степен, достатъчна да обезопаси пътното платно. Бездействието на ответника се изразява в неизпълнение на задължението да осигури отводнителните съоръжения да са в изправност, включително и надлежно функциониране на преминаващия под пътя водоскок. Извън предмета на спора са отношенията между ответника и други правни субекти, защото от обективна страна е установено, че към настъпване на процесното събитие не са били предприети от ответника мерки, които да попречат на заливането на пътя с вода и да осигурят безопасно движение по пътния участък.

Съдът приема, че ответникът не само не е изпълнил своите задължение да осигури пътя да е в такова състояние, което да позволява безопасното му ползване, но и не е проявил никаква активност да попречи за настъпване на произшествието. От посоченото по-горе писмо се установява, че през 2017 г. и 2018 г. са били предприети действия по временна организация, както и пълно затваряне на пътния участък и превеждане на движението през обходни маршрути, поради което съдът намира, че ответникът е могъл да предвиди настъпване на процесното събитие, както и да предприеме посочените по-горе действия, с които да предотврати настъпването му на 30.01.2021 г.

В представения по делото Протокол за ПТП, който има качеството на официален удостоверителен документ по чл.179 ал.1 ГПК, се сочи, че е липсвала пътна сигнализация, която да предупреждава за опасността от навлизане на вода и да предвижда ограничение в скоростта. Този факт се подкрепя и от показанията на св.Г., както и от констативен протокол от 02.02.2021 г. на областна администрация Ловеч, в който се сочи, че е необходимо да се предприемат действия по сигнализация на пътното платно. С писмения отговор са представени фотоснимки, на които са изобразени поставени предупредителни знаци за хлъзгав път и за ограничение на скоростта – 30 км/ч., но по делото няма данни, че тези знаци са били поставени в деня на настъпване на събитието. Ето защо съдът приема, че знаците са били поставени след настъпване на събитието, а това означава, че не е налице основание за освобождаване на ответника от отговорност, респ. не е налице основание за намаляване на дължимото от него обезщетение.

При тези факти съдът намира, че ответникът не е изпълнил и задължението да сигнализира с необходимите пътни знаци участъка от пътя по начин, който да предупреждава водачите за хлъзгавия път и да предвижда ограничение на скоростта им на движение. Неизпълнението на това задължение също се намира в причинна връзка с настъпване на вредата, доколкото при неговото изпълнение бдителността на водача би била повишена, а скоростта му на движение по-ниска, а това би намалило риска от произшествие.

От страна на ответника и на третото лице е релевирано възражение за принос по чл.51

ал.2 33Д, обосновано с твърдения за факта, че водачът на застрахования автомобил се е движел с несъобразена скорост. Според съда възражението за принос е недоказано, защото от събраните по делото доказателства не се установяват факти, които да сочат, че водачът на увредения автомобил с поведението си е допринесъл за настъпване на вредата. В представения по делото Протокол за ПТП не се сочи, че водачът на автомобила се е движел с несъобразена скорост. В заключението на СТЕ не се съдържат констатации, че водачът се е движел с несъобразена скорост, а в лице е достигнало до извод, че е „невъзможно да се определи дали водачът е допринесъл и в каква степен за настъпване на процесното ПТП“.

В показанията на св.Д. се сочи, че се е движел със скорост от около 70 км./ч, но доколкото не се установи фактът, че в деня на настъпване на произшествието е била поставена сигнализация, която да предупреждава за опасността от наводняване на пътя и да предвижда ограничение на скоростта, съдът намира, че не може да се приеме за несъобразена тази ниска скорост /извън населено място/. Не са доказани факти, които да позволяват да се достигне до доказателствен извод, че водачът е могъл да предвиди навлизането в пътен участък, зает с вода с дълбочина от 20 см. Няма данни, че е налице неправилен избор на скорост на движение. Важно е да се отбележи, че според дадените пред съда от в лице обяснения при дълбочина на водата от 20 см. при всички случаи ще се получи „аквапланинг“. Това според съда означава, че дори и при по-ниска скорост на движение дълбочината на залялата пътя вода се явява водещият фактор за възникване на състоянието „аквапланинг“, при което автомобилът е неуправляем, и за настъпване на произшествието. В този смисъл съдът приема, че поведението на водача /избор на скорост/ от обективна страна не стои в причинна връзка с настъпване на вредата.

От обясненията на в лице в съдебното заседание на 01.11.2022 г. се установява, че при движение със скорост от 70 км/ч. и дълбочина на водата от 20 см. се получава „аквапланинг“, при който автомобилът е станал неуправляем. Съдът приема, че при липса на пътен знак, който да ограничава скоростта на движение, и при липса на данни, че водачът е могъл да предвиди навлизането в участък, зает от вода с дълбочина от 20 см., водачът не е могъл да предвиди, че при скорост от 70 км/ч. ще възникне „аквапланинг“, при който автомобилът ще стане неуправляем.

По делото няма данни за това при управление с каква точно скорост не би възникнало състоянието на „аквапланинг“, за да може се приеме, че водачът е могъл да предотврати настъпване на произшествието. Тук следва да се спомене, че в изнесените пред съда обяснения на в лице се сочи, че водачът е възприел само горната част, повърхността на водата, и няма как да знае каква е нейната дълбочина. Тази фактическа констатация на в лице е опора за доказателствения извод, че водачът от обективна страна не е могъл да знае, че навлиза в участък, зает с вода с дълбочина от 20 см. Следователно не е могъл и да предвиди, че ще настъпи „аквапланинг“.

Възражението за принос по чл.51 ал.2 33Д е недоказано, защото не се установи при условията на пълно и главно доказване, че застрахованият водач се е движел с несъобразена скорост и че с това си поведение от обективна страна фактически е допринесъл за

настъпване на произшествието. Ответникът следва да понесе неблагоприятните последици на чл.154 ГПК, а съдът следва да приеме за неосъществил се фактът, който е недоказан.

При тези факти съдът намира, че искът по чл.411 ал.1, т.2 КЗ е доказан по основание и размер, както и че не е налице основание за приложение на чл.51 ал.2 ЗЗД, поради което искът следва да бъде уважен в пълен размер.

С покана, получена от ответника на 11.06.2021 г., ищецът поискал да му се плати в срок от 15 дни по суброгационното вземане, поради което ответникът е изпаднал в забава от 27.06.2021 г. и дължи на основание чл.86 ЗЗД обезщетение в размер на законната лихва за периода до предявяване на иска на 18.03.2022 г. На основание чл.162 ГПК съдът определя размер на обезщетението за забава по чл.86 ЗЗД на 5802,62 лв., но поради диспозитивното начало в гражданския процес на ищеца следва да се присъди претендираната сума от 5800 лв.

С оглед на изложеното съдът намира, че предявените искове следва да се уважат.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Пътна Инфраструктура“, гр.София, бул.“Македония“ N 3, да заплати на ЗАД“А.И. АД, ЕИК *****, гр.София, ул.“***** на основание чл.410 ал.1 КЗ сумата от 78 828 лв. – обезщетение за вреди от ПТП на 30.01.2021 г., от което е увреден л.а.“Ланд Ровер“ с рег.N *****, предмет на застрахователна полица N 1022010003674 /13.11.2020 г., ведно със законната лихва от 18.03.2022 г. до окончателното плащане; на основание чл.86 ЗЗД сумата от 5800 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва от 27.06.2021 г. – 18.03.2022 г., както и съдебни разноски от 3500 лв.

Решението е постановено при участието на трето лице „В и К“ АД, ЕИК *****, конституирано на страната на Агенция „Пътна Инфраструктура“.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____